

Waterbreukoperatie / Operatie aan een bijbalcyste

Hydrocele / Spermatocele

In overleg met de uroloog heeft u besloten een hydrocele of spermatocele correctie te laten uitvoeren. Dit is een operatie aan de balzak. Een hydrocele en een spermatocele zijn goedaardige zwellingen van de balzak. Bij een hydrocele bevat de zwelling helder vocht, bij een spermatocele vocht met daarin zaadcellen. Deze zwellingen komen zeer vaak voor, ze hoeven meestal niet behandeld te worden. Een hydrocele en een spermatocele worden nooit kwaadaardig, ook als er niets aan gedaan wordt. Echter bij jonge mannen kan een hydrocele wel een uiting zijn van teelbalkanker, (teelbal is zaadbal) bij ouderen is dit extreem zeldzaam.

Hydrocele

De teelbal zit in een met vocht gevuld vlies waarin hij zich kan bewegen. Door verschillende oorzaken, zoals na een ongeval (wanneer u bijvoorbeeld hard op de fietsstang valt), kan de hoeveelheid vocht tussen de vliezen rondom de bal sterk toenemen. Zo ontstaat een hydrocele. Soms ontstaat een hydrocele als reactie op een gezwel of een ontsteking. Het is dan belangrijk dat de oorzaak van de hydrocele onderzocht wordt. Heel vaak ontstaat een hydrocele zonder aanwijsbare oorzaak. Meestal zijn hydroceles klein en voelen ze zacht aan, soms kunnen zij groot worden tot wel 15 cm in doorsnede.

Spermatocele

Een spermatocele ontstaat vanuit de bijbal. De zaadjes die in de zaadbal worden gevormd, verplaatsen zich naar de bijbal. Daar vindt verdere rijping van het zaad plaats. Vanuit de bijbal gaan de zaadcellen via de zaadleider richting de prostaat. Tussen de teelbal en de bijbal bevinden zich veel kleine verzamelbuisjes. Soms wordt een verzamelbuisje wijder omdat het zaadtransport niet goed verloopt. Dit kan gebeuren bij een ontsteking of na een ongeval. Vaak blijft zo'n verwijding klein, in sommige gevallen wordt deze groter. Dan ontstaat een spermatocele.

Na een operatie aan de bijbal kan het gebeuren dat het zaadvocht zich moeilijker naar de prostaat verplaatst. Dit kan leiden tot een blokkade aan de kant waaraan u geopereerd bent. Daarom raadt de arts een spermatocele operatie meestal af als u nog kinderen wilt verwekken.

Behandeling

Een hydrocele en een spermatocele gaan over het algemeen niet vanzelf weg. In de regel geven ze geen klachten: ze zijn pijnloos en meestal klein. Vaak hoeven ze niet behandeld te worden. In sommige gevallen worden ze zo groot dat u er last van krijgt. Ze kunnen klachten geven bij activiteiten zoals fietsen, en bij het dragen van strakke kleding. Soms wordt het uiterlijk van de vergrote balzak als storend ervaren. Na een operatie komt de hydrocele zelden terug (1 à 2%). Na een spermatocele operatie is het mogelijk dat een nieuwe spermatocele ontstaat. Bovendien bestaat het risico dat de pijnklachten verergeren.

Alternatieve behandeling voor hydrocele

Soms wordt een hydrocele behandeld door het vocht met een naald uit de holte te zuigen. Deze techniek wordt alleen toegepast als een operatie niet mogelijk is. De hydrocele komt na leegzuigen vrijwel altijd terug. Ook is er een verhoogde kans op infectie.

Vorbereiding op de operatie

De operatie vindt meestal in dagbehandeling plaats op het Operatief Dagbehandelingcentrum (ODBC). Soms is een korte opname op de verpleegafdeling gewenst. Tijdens uw bezoek aan de polikliniek vertelt de arts u over de operatie, de nabehandeling, eventuele complicaties en waar het litteken komt.

Bloedverduunners

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt (bijvoorbeeld Ascal®, Marcoumar®, Persantin® of Acenocoumarol®) stopt u voor de operatie met het innemen van deze medicijnen.

De uroloog bespreekt met u op welk moment u met de bloedverduunners moet stoppen.

Narcose of ruggenprik

U krijgt een afspraak thuisgestuurd voor het pre-operatieve spreekuur van de anesthesie. U heeft een gesprek met de anesthesioloog over uw gezondheid en over eventuele medicijnen die u gebruikt. Verder bespreekt de anesthesioloog de vorm van anesthesie met u (narcose of ruggenprik). Vervolgens krijgt u informatie over het verloop van de operatiedag en welke voorbereidingen nodig zijn voor deze operatie.

Voor de ingreep moet u nuchter zijn. In de afspraakbrief staat tot welk tijdstip u nog mag eten en drinken. Als er een korte opname voor u geregeld is, dan krijgt u een oproep van het opnamebureau toegestuurd. U wordt dan meestal op de ochtend van de operatiedag opgenomen, soms 1 dag van tevoren.

Vervoer

Als u in dagbehandeling geopereerd bent, mag u dezelfde dag weer naar huis. Wij vragen u om voor vervoer terug naar huis te zorgen. U mag niet alleen naar huis en u mag zelf geen auto rijden.

De operatie

De uroloog maakt een snede in de balzak. Via deze snede wordt de bal en de bijbal bekeken en de hydrocele of spermatocele verwijderd. De wond wordt met oplosbare hechtingen gesloten. De operatie duurt ± 30 minuten. Een enkele keer plaatst de arts een slangetje om vocht af te voeren (drain) in de wond.

Na de operatie

Wanneer u wakker wordt na de operatie ligt u op de uitslaapkamer. Als u pijn heeft of misselijk bent krijgt u medicijnen. Daarna gaat u naar de nazorgruimte waar u te eten en te drinken krijgt. U kunt uw eigen kleding weer aan doen. Voordat u naar huis gaat komen de uroloog, de anesthesioloog en de verpleegkundige nog met u praten.

Pijn direct na de operatie komt vaak voor en gaat gepaard met een beurs gevoel in de teelballen en/of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit enkele dagen. Wanneer u naar huis gaat, krijgt u advies over pijnmedicatie. W

Wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is niet verontrustend en gaat in de regel vanzelf weer over. U kunt wondverband gebruiken ter bescherming van uw ondergoed. Als er een drain in de wond zit, wordt deze vaak de dag na de operatie verwijderd. U krijgt hiervoor een afspraak mee.

Zwelling

Vaak is er na de operatie een zwelling rondom de teelbal, die pas geleidelijk uit zichzelf verdwijnt. Om de kans op zwelling te verminderen, vragen wij u om de eerste week na de operatie een strakke onderbroek te dragen, ook 's nachts. Neemt u deze mee naar het ziekenhuis, dan kunt u deze aantrekken voordat u naar huis gaat. De balzak en de basis van de penis kunnen blauw verkleuren. Dit is normaal en verdwijnt vanzelf.

Activiteiten

Na twee dagen mag u weer douchen. De eerste zeven dagen na de operatie kunt u beter geen bad nemen of gaan zwemmen om te voorkomen dat de hechtingen te vroeg oplossen. De eerste week na de operatie is het verstandig om het rustig aan te doen. U kunt beter niet fietsen, sporten en zwaar tillen. U voelt zelf het beste wat u wel en niet kunt.

Telefoongesprek

Een verpleegkundige van het ODBC belt de dag na de operatie op om te vragen hoe het met u gaat. Als u nog vragen heeft, kunt u deze stellen.

Complicaties

Na de operatie kan er een bloeding of wondinfectie ontstaan. Neemt u contact op met een arts wanneer:

- U koorts krijgt boven de 38.5°C.
- Er een sterke zwelling van de balzak optreedt.
- Een wondje blijft bloeden.
- U veel pijn heeft.

Als u in dagbehandeling bent geopereerd, kunt u contact opnemen met het ODBC.

Deze afdeling is te bereiken van maandag tot en met vrijdag van 9:30-18:00uur.

Het telefoonnummer is (050) 3614446

Bent u opgenomen geweest op de verpleegafdeling, dan kunt u de eerste 24 uur na ontslag uit het ziekenhuis in geval van spoed contact opnemen met de uroloog. De afdeling Urologie is van maandag tot en met vrijdag van 8:00-16:30uur bereikbaar. Het telefoonnummer is (050) 3612167. Buiten deze uren kunt u het algemene nummer van het UMCG bellen, telefoonnummer (050) 361 61 61 en vragen naar de dienstdoende uroloog.

Heeft u nadat u al 24 uur thuis bent problemen of klachten, dan belt u de huisarts. De huisarts neemt zo nodig contact op met de uroloog.

Controle

Als u naar huis gaat, krijgt u een afspraak mee voor controle op de polikliniek Urologie. Deze controle vindt meestal 6 weken na de operatie plaats.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Als u door ziekte of om een andere reden verhinderd bent om uw afspraak na te komen, vragen wij u zo snel mogelijk contact op te nemen met het planbureau van het ODBC. Het telefoonnummer is (050) 361 28 93.

Is er een korte opname voor u gepland, dan vragen wij u contact op te nemen met de polikliniek Urologie. De polikliniek is van maandag t/m vrijdag van 8:00-16:30uur bereikbaar, telefoon- nummer (050) 361 21 67. Dit telefoonnummer kunt u ook bellen als u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft.

urologie.umcg.nl

Het (web)adres voor informatie over de afdeling Urologie van het UMCG.

Patiënteninformatie VLC 655/ januari 2020